

P.t. er der indskrevet 80 børn i Sydmors Børnehus. I vuggestuen er der 28 børn fordelt i 3 aldersopdelte grupper, Mariehøns, Snegle og store Snegle. I børnehaven er der 52 børn fordelt i 3 aldersopdelte grupper, Egern, Ræve og Harer. 4 børn har base i udviklingssporet Store Bjørn.

Observationer og emner er drøftet med institutionsleder Gitte Rumpelthiin og souschef Ditte Bertelsen. I forhold til materialets observationspunkter kom flg. til udtryk:

Læreplanstemaer og læring

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde i Børnehuset. Det observeres at arbejdet med etablering af de pædagogiske læringsmiljøer, understøtter børns brede læring indenfor og på tværs af de 6 læreplanstemaer. For eksempel tages på tur til købmanden for at købe jord og frø til at plante solsikker. Der males solsikkebilleder. Sprog og bevægelse understøttes gennem sangen: Jeg gik mig over sø og land. Der leges med "abesnot" (kartoffelmel og vand). Dagligt følges udviklingen fra æg til haletudse til frø i et akvarie. En gruppe er i skoven, en anden gruppe i multisalen og en tredje gruppe på legepladsen.

Det brede læringssyn afspejles i lege- og læringsmiljøerne, hvor børnenes læring sker gennem bevægelsesaktiviteter, deres sanser, ved at de voksne stiller spørgsmål, udfordrer dem i deres nærmeste udviklingszone, så deres sociale, følelsesmæssige, kropslige, kognitive og sproglige udvikling understøttes.

I de forskellige grupperum hænger dokumentation af læreplansarbejdet i form af plancher/læreplansblomster med fotos og ord, der viser intention og mål med det pædagogiske arbejde. Dokumentationen hænger i børnehøjde, så børnene sammen med de voksne sætter ord på de forskellige situationer og genbesøger oplevelsen.

Der arbejdes kontinuerligt med læreplanen på teammøder. Styrket læreplan er et fast punkt på dagsordenen, hvor det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne drøftes og reflekteres med nye eksempler i forhold til den aktuelle børnegruppe.

Det observeres at arbejdet med læreplanstemaerne indgår som en integreret del af det pædagogiske arbejde ligesom det brede læringssyn afspejles i lege, aktiviteter og rutiner. Dokumentation af hverdagens praksis er synliggjort rundt i hele huset.

Læringsmiljø og leg

De forskellige grupperum i såvel vuggestuen som i børnehaven er inddelt i mindre lege/læringsmiljøer ved hjælp af reoler og andre rumdelere. For eksempel er der et lille legehuse, læsehjørne, madrasser og puder på gulvet i forskellige former og størrelser, aktivitetstavler, spejle, små køretøjer, lille klatrevæg, legekøkken, dukkekrog, et hjørne med bilbane, garage og biler, magneter, dyr, boldrum, hængekøje m.m. Legetøjet er sorteret i kasser med store laminerede billeder, så børnene kan se hvad de indeholder, ligesom det gør det nemmere og overskuelig i forhold til oprydning. Rundt i huset pynter børnenes egne kreative fremstillinger, familiehuse med fotos af børnenes nære familie, børneplakater med rim og remser, tal, bogstaver m.m.

Vuggestue og børnehave har som udgangspunkt hver deres legeplads men i takt med børnenes behov, interesser og legerelationer er der mulighed for at besøge hinanden igen efterhånden som

Coronasituationen åbner op herfor. Begge legepladser er indrettet i mindre legezoner med gynger, rutsjebaner, sandkasser, legehuse, bålsted, vandkanal, cykelbaner, en lille bakke, plantekasser, trampolin, forskellige legeredskaber der understøtter bevægelse, balance, krybe, kravle, over og under. Læringsmiljøet inde som ude er spændende, udfordrende og alsidigt og lægger meget op til motorisk leg og bevægelse. Derudover er der mulighed for at tage gymnastiksal og multirum i brug ligesom nærmiljøet inddrages som et læringsrum bl.a. med tur til den nærliggende skov.

De voksne har i samværet med børnene "noget på hjertet" og er i leg og aktivitet nærværende og aktiv deltagende. Der er et blik for at alle børnene får deltagelsesmuligheder, og inviteres ind i leg og/eller aktivitet. For eksempel i sanglegen "jeg gik mig over sø og land" observeres at de voksne veksler mellem voksenskabt læring, her er det den voksne der sætter legen i gang og den voksenstøttede læring, hvor de voksne opmuntrer, understøtter og roser deres udtryk og handlinger. Den voksenstøttede læring kommer også til udtryk i rutinesituationer i forbindelse med af- og påklædning, ligesom børnene inddrages i oprydning med at køre rullebord i køkkenet. Derudover ses læring præget af leg og spontane oplevelser, hvor børnenes spor og initiativer følges. For eksempel ved gåtur rundt om skolen, hvor der standses op ved hønsene, pedellen der slår græs med havetraktor m.m.

Der observeres god variation og balance mellem børnenes selvorganiserede lege, vokseninitierede aktiviteter og læring i de daglige rutiner, og dermed en sammenhæng mellem de pædagogiske intentioner, den pædagogiske praksis og etablering af læringsmiljøet.

Organisering – legetøj og materialer

Hver gruppe har en ugeplan og et udgangspunkt med lege, aktiviteter og ture. Der ses en god kommunikation og koordinering blandt de voksne både internt i de enkelte grupper og imellem grupperne i forhold dagens indhold, så der er klarhed over hvem der gør hvad og hvornår.

Børnene har hver deres basisgrupper men i løbet af dagen inddeles de så vidt muligt i mindre grupper med en voksen omkring et fælles tredje. De voksne udtrykker at samvær i de mindre grupper giver en anden ro, fordybelse, flere positive interaktioner og færre forstyrrelser.

Flere børn og voksne har rokeret til nye grupperum her i foråret. Det har betydet, at nye læringsmiljøer er blevet indrettet i forhold til den aktuelle børnegruppens behov og interesser. Legetøjet er sorteret i kasser med billeder, der giver overblik og inviterer til leg. Derudover er legetøj og materialer der tages frem afstemt i forhold til børnenes alder og interesser. Der er en plan for rengøring af legetøjet.

Det observeres at struktur og kommunikation blandt de voksne samt at læringsmiljøet tilrettelægges i forhold til børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger har positiv betydning for børnenes samlede læringsmiljø.

Barnesyn og børneperspektiv

Barnesyntet kommer til udtryk ved, at hvert enkelt barn bliver set og mødt positivt af de voksne. For eksempel modtages et barn med smil, omsorg og en tryk favn, så det får en god start på dagen. Samværet blandt de voksne og børnene er præget af smil, glæde og fysisk kontakt i form af kram, sidde tæt, nusse på ryggen, lette berøringer på armen. Det viser, at de voksne kan lide at være sammen med børnene og er med til at skabe tryk og tillid i relationen.

Det ses at de voksne er bevidste om at være den trygge base, trøste, tage på skødet, berolige og vise at "du kan regne med mig". For eksempel trøstes og pustes på en finger der gør ondt, hvor barnets følelse anerkendes og spejles, så det finder ro. Et andet eksempel herpå er modtagelse af nye børn, hvor en voksen er særlig opmærksom på barnets udtryk og initiativer, så det støttes bedst muligt i at tage den ny verden ind i sit tempo og med en tilgængelig og nærværende voksne ved din side.

Situationer med uhensigtsmæssig adfærd mødes med anvisende handling, der understøtter forståelse og sammenhæng i situationen. For eksempel kommer et barn til at tegne på gulvet, hvortil den voksne svarer: *"hov, det skal vi have tørret af. Kan du hjælpe med at tørre det væk med denne klud, så du ikke får grønne tæer, når du går på gulvet"*

Centralt i børneperspektivet er medbestemmelsen, inddragelsen af barnets stemme i forhold til at have indflydelse på indhold i hverdagssituationer, leg og aktivitet. Det kan være enkle valg afstemt i forhold til barnets alder og forudsætninger. For eksempel om rugbrødet skal skæres i mindre stykker, om barnet ønsker melon eller nektarin, om det skal male med lysegrøn eller mørkegrøn farve m.m.

Barnesynet og børneperspektivet kommer ligeledes til udtryk i rutinesituationer, hvor de voksne justerer sig til barnet. For eksempel i forbindelse med påklædning, hvor gruppens garderobe køres ind på stuen, så situationen er rolig og overskuelig fremfor at alle er i garderoben på en gang. Der bliver sat ord på handling og børnene hjælpes og støttes i at få jakke og sko fundet frem og på. I samværet med børnene viser de voksne interesse, spørger ind, sætter ord på handling og hjælper til fælles opmærksomhed. For eksempel skal haletudser fodres i akvariet. Børnene hjælper til og den voksne retter deres opmærksomhed mod, hvordan de er sultne og spiser. Et barn peger og fortæller ud fra tegningen på reolen, der viser, hvordan æggene bliver til haletudser og derefter til frøer. Den fælles interesse og lydhørhed giver barnet mulighed for selv at være med til at skabe sin læring gennem den konkrete deltagelse.

Det observeres at de voksne er bevidste om at se, møde og forstå barnet positivt og samtidig stimulere og udfordre børnene i deres nærmeste udviklingszone, så det medvirker til at udvide barnets oplevelse af sig selv, andre og dets omverden.

Børnefællesskaber og inklusion

De voksne skaber rammer for at børnene får mulighed for at danne venskaber, positive relationer og oplever at være en del af både små og større fællesskaber. Det tilstræbes så vidt muligt at være i mindre fællesskaber, da børnene her får flere muligheder for at gøre sig positive erfaringer med at vise initiativ, får deltagelsesmuligheder, bliver lyttet til, udtrykker sig, afprøvet forskellige positioner m.m. Erfaringer der styrker børnene til i andre sammenhænge at indgå i og begå sig i større fællesskaber.

Der er fokus på at bevare positive legerelationer. For eksempel er det helt ok at starte dagen med leg med en kammerat fra tidligere gruppe for senere at være en del af sin nuværende gruppe. Det observeres at de voksne har blik for at se og møde det enkelte barns behov positivt og samtidig have blik for at understøtte barnets position i fællesskabet og hjælpe dem til at få øje på hinanden. For eksempel ved at italesætte og fremhæve når børnene lykkes og mestrer en

færdighed. For eksempel i sangleg: *"se lige som X barn kan hoppe! Ja, og du kan også hoppe højt. I har øvet jer og er dygtige."*

De voksne smitter med deres engagement, skaber positiv stemning og glæde ved at være en del af fællesskabet. For eksempel skal en børnegruppe på legepladsen og bl.a. puste sæbebobler. Et barn siger glædestrålende *"bobler!"* griner og klapper i hænderne. Straks begynder flere af børnene at grine og sige *"bobler"*. Den voksne kobler sig herpå, griner med og siger: *"jaaa, vi skal puste sæbebobler"*. Der skabes positiv forventning til det, som gruppen skal være sammen om.

Det observeres at de voksne skaber balance mellem individ og fællesskab med blik for det enkelte barns behov for at vise initiativ og være deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle.

Overgange

Der opleves gode rutiner vedr. den interne overlevering mellem grupperne. For eksempel fra vuggestue til børnehaven, hvor der en måned før skiftet aftales lege besøg i den kommende gruppe. Overgangen sker gradvist, så det bliver trygt og genkendeligt og i barnets tempo. I forhold til overgangen til skolen/SFO er der ligeledes etableret besøgsaftaler samt mulighed for at spise frokost i SFOen 1-2 måneder før opstart. Derudover afholdes overleveringsmøder, hvor forældrene deltager.

Forældresamarbejde

Aflevering foregår ved døren ind til de forskellige grupperum. Der opleves mere ro i afleveringssituationen, da rammen er sat, ligesom der opleves færre forstyrrelser i forhold til den øvrige børnegruppe.

Der afholdes regelmæssige forældresamtaler, opstartssamtaler, årlige samtaler samt hvor der vurderes behov ift. barnets trivsel og læring. Udviklingsmøder fremhæves som et tiltag der er med til at understøtte det gode forældresamarbejde omkring barnets trivsel og læring.

Gruppevis afholdes forældremøder, hvor der bl.a. informeres omkring gruppestruktur, aula, hvad gruppen er optaget af og har fokus på, ligesom der aftales, hvor der er brug for forældrehjælp. Der gives udtryk for at fælles forældrearrangementer savnes. For eksempel nævnes forældrekafe. I den kommende tid skal tiden med Corona evalueres, og dermed hvilke tiltag der fremadrettet skal fortsætte og justeres på.

Udviklingsfokus

Der blev aftalt på mødet, at der fremadrettet skal sættes fokus på, hvordan det gode forældresamarbejde bevares og styrkes i en tid med Corona.

Der udarbejdes et skema til handling over processen forløb. Denne sendes til pædagogisk konsulent senest d. 27. august 2021. Heraf skal fremgå dato for evaluering af forløbet.

Tilsynet er foretaget af pædagogisk konsulent Skoler og Dagtilbud, Helle S. Christensen